

Tot el País Valencià es mor de set, menys un trosset: l'ocupat pels camps de golf, que amenaça de multiplicar-se de manera imparable aquests anys vinents. Els projectes de construcció s'acumulen en els departaments d'urbanisme dels municipis del País Valencià que, amb 364.500 llicències de nous habitatges, s'ha convertit durant l'any 2006 en l'autonomia on més s'ha construït de tot l'estat espanyol. Els principals projectes d'expansió urbanística valencians, tant per superfície com per nombre d'habitatges, naixen vinculats a la futura construcció de camps de golf.

Un camp de golf en zones de clima semiàrid, com és la majoria de la costa mediterrània, és una anomalia que necessita recursos hídrics superiors als que proporciona el territori. Entre Catalunya, les Balears i el País Valencià ja sumem en l'actualitat 88 camps de golf, quantitat possiblement més que suficient per a promoure el turisme i donar servei als jugadors. Segons les dades de la Federació Espanyola de Golf, al nostre territori hi ha 73.000 jugadors federats, que tan sols representen el 0,5% del conjunt de la població. Amb els projectes que ja hi ha engegats, en pocs anys podríem arribar a 200 camps i convertir-nos en una de les zones del món amb més camps de golf per habitant, una mena de país del golf sobre un paisatge que es troba seriósament amenaçat per la sequera.

Molts dels projectes de construcció dels nous camps de golf sovint apareixen envoltats d'interessos urbanístics i polítics. Tanta empenta constructiva ha acabat destapant greus casos d'irregularitats. Durant l'any passat es varen obrir 101 casos judicials a l'estat espanyol relacionats amb la corrupció urbanística, 30 dels quals es concentraren en el País Valencià.

Mirar de desvincular el matrimoni entre camp de golf i PAI (Plans d'Actuació Integrada) no és una tasca senzilla. A les Balears, per exemple, s'ha tractat de regular aquesta possibilitat per llei; al País Valencià, l'estiu passat s'aprovà l'anomenada llei del golf, i a Catalunya hi ha una moratòria sobre la concessió de permisos per a nous camps de golf fins que es revise el pla territorial.

Les diverses regulacions no sembla que hagen estat gaire efectives per a aturar la simbiosi entre camp de golf i urbanitza-

El país del golf

Mentre els rius baixen cada dia més secs i algunes zones del País Valencià, les Illes Balears i Catalunya corren un risc seriós de desertització, enmig de l'erm s'han alçat autèntics paradisos artificials. En fan ús els turistes europeus i els 73.000 jugadors de golf que, segons dades oficials, hi ha als Països Catalans, és a dir el 0,5% del total de la població.

ció. En molts casos, el negoci és vendre els apartaments, i els camps de golf en són l'excusa, perquè en realitat no hi ha tanta demanda social d'aquest esport. Però una urbanització que tinga un camp de golf té la revaloració garantida.

Una excusa per a urbanitzar. Ara mateix, hi ha en previsió entre cinquanta i vuitanta projectes de camps de golf i 300.000 habitatges associats al País Valencià. Hi ha una gran opacitat en els plans relacionats amb els camps de golf, i molts projectes són a la Conselleria de Territori esperant que els toque el torn. Però si hi ha una cosa clara és que el govern valencià ha apostat per un model de turisme residencial que respon a la

màxima ocupació del sòl, i que exerceix una gran pressió, enorme, sobre els recursos i els espais naturals.

Quants camps de golf hi ha realment en procés de construcció? Segons les dades de la Federació Espanyola de Golf, al País Valencià hi ha 23 camps de golf, una xifra *modesta* si tenim en compte que en pocs anys es podria triplicar, perquè és, amb una gran diferència, l'autonomia que més projectes de camps de golf desenvoluparà aquests anys vinents.

Els plans d'expansió urbanística s'han anat acumulant davant de la imminent entrada en vigor de la nova llei d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge (LOTTP). Aquesta circumstància ha fet que es presentaren en massa peticions de reclassificació i de nous projectes, abans de l'1 de juliol, quan entrà en vigor la nova normativa. Bona mostra de la febre constructora del País Valencià vinculada al golf és la comarca del Camp del Túria, concretament a Riba-roja, Bétera i la Pobla de Vallbona, on hi ha previst de construir 20.000 habitatges associats a tres camps de golf. A la comarca de la Ribera es construirà un camp de golf i més de 22.000 habitatges, i hi ha un dels projectes més polèmics que pretén desenvolupar 600.000 m² de Cullera i crear 4.500 habitatges. A la Safor hi ha previst d'edificar dues grans urbanitzacions amb dos camps de golf. L'aliança entre el golf i el formigó ha arribat a les portes de València. Dins de la comarca de l'Horta, el municipi de Torrent construirà 6.500 habitatges amb dos camps de golf. A Requena-Utiel, també hi ha previst de construir-hi més camps de golf: a Requena, el Rebollar, Setaigües, Xalans, Xiva de Bunyol i Xest.

A la demarcació d'Alacant hi ha 14 camps dels 23 del País Valencià, però sembla que encara n'hi calen uns quants més. A la Costera, la Canal i la Vall d'Albaida ja hi ha dos projectes de camp de golf, un a Fontanars dels Alforins, amb 1,2 milions de m², i un altre a Anna, on es construirà un complex amb més de 700 habitatges. Per una altra banda, Orxeta, Relleu, Finestrat i Polop ja han aprovat plans urbanístics que inclouen camps de golf. Callosa d'en Sarrià, a la Marina Baixa, també ha aprovat un pla general que triplicarà el nombre d'habitants, fins arribar a 15.000. El municipi

Carles Arnal, diputat de l'Entesa a l'anterior legislatura de les Corts Valencianes, intervé en el debat del projecte de llei dels camps de golf, el novembre de l'any passat. En primer terme, la diputada popular Mònica Lorente i, al fons, el socialista Adolf Sanmartín.

La llei del golf

La Conselleria de Territori de la Generalitat Valenciana, mentre la dirigia Esteban González Pons, va tractar d'atenuar la sensació, cada volta més generalitzada, que els camps de golf constitueixen la coartada perfecta per a continuar edificant. L'ex-conseller de Territori va impulsar una nova llei del golf que, segons ell, "intenta fer compatible el creixement del turisme que està vinculat a aquest esport amb el manteniment del medi i dels recursos naturals". De fet, la nova llei conté algunes mesures de protecció del medi, com el fet que el pla urbanístic incloga una zona verda i dotacional pròpia. Això implica que en principi un constructor no podrà presentar com a zona verda de la futura urbanització el camp de golf que hi ha a la rodalia del seu terreny.

En canvi, la nova normativa especifica que els camps de golf "podran implantar-se en qualsevol sòl", sempre que ho permeten els plans urbanístics. No caldrà, per tant, requalificar el terreny per construir una instal·

lació d'aquestes característiques. La llei permet fins i tot que s'instal·le un camp de golf en terreny protegit. Però l'aspecte més polèmic de l'aprovació de la llei de golf és l'absència d'una moratòria respecte als projectes de camps de golf que ja havien passat per la fase d'informació. Per tant, les exclusions de la nova normativa no afectaran tots els projectes, sinó només els nous. Els representants de l'oposició indiquen que en aquest matís hi ha la trampa. Per al diputat verd de l'Entesa Carles Arnal, "hi ha prop de 80 projectes de camps de golf que ja es troben en exposició pública". Arnal assenyala que aquesta quantitat satisfà les necessitats del País Valencià i, per tant, "seran molts pocs els projectes realment afectats per la nova llei". Per una altra banda, Adolf Sanmartín, del PSPV-PSOE, coincideix a denunciar que la llei és "la gattonera perfecta per la qual entraran els camps que ja són en procés d'exposició pública".

ja ha alliberat un milió de m² per acollir diverses urbanitzacions en direcció a Guadalest i Altea, aquesta amb un camp de golf. A l'àrea de Terra Mítica s'enllesteixen dos camps al complex Real de Faula. Per donar encara més suport a les instal·lacions de golf de la zona, es preparen noves iniciatives a Fonts de l'Algar (Altea), Alfàs del Pi, Lliriets (Benidorm) i la Serreta (la Nucia).

A Castelló hi ha allò que es podria considerar com la mare de tots els projectes urbanístics, Marina d'Or, que, juntament amb el parc Mundo Ilusión, desenvoluparà 19 milions de m² entre Cabanes i Orpesa. El macrocomplex comptarà amb tres camps de golf, centres comercials, torres d'apartaments i un augment de població que es calcula que serà de més de 200.000 habitants. A Peníscola,

el pla més destacat és el de Peníscola Hills, que construirà un camp de golf i 5.500 habitatges. Seguint el perfil de la costa de Castelló també es poden trobar projectes de creixement urbanístic associat a la construcció de camps de golf a Torreblanca i Vinaròs.

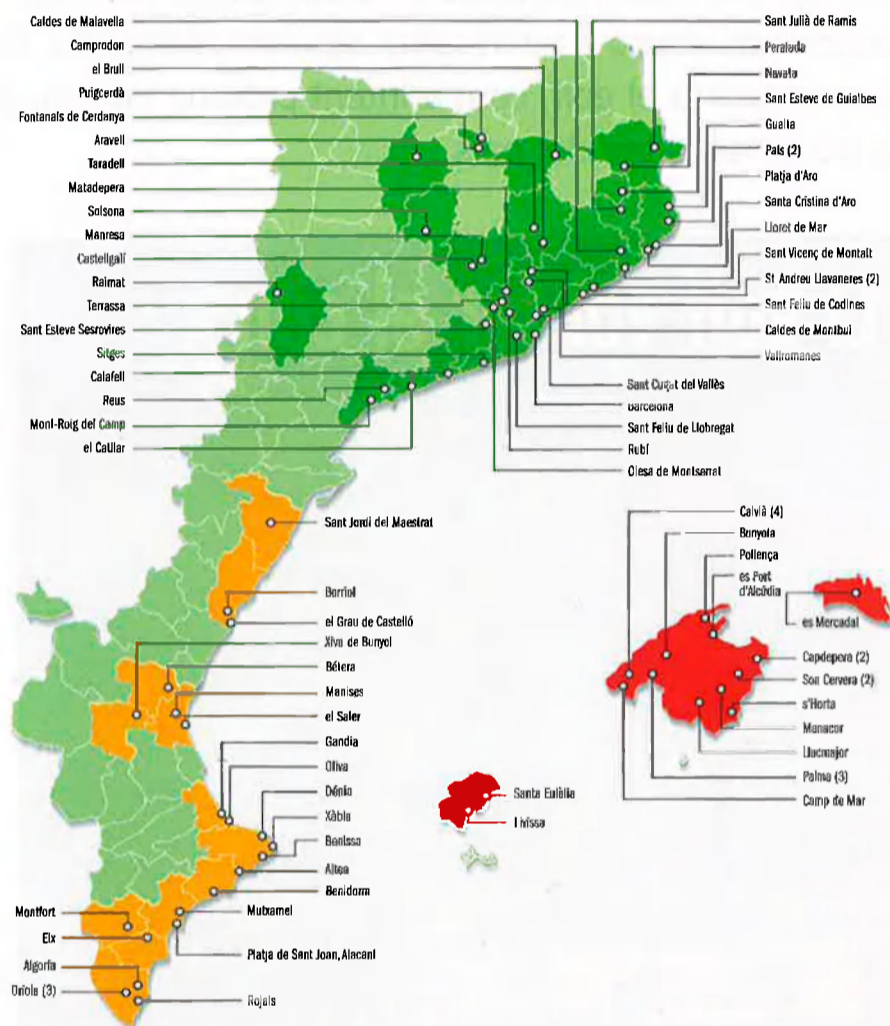
A les Illes Balears hi ha actualment 23 camps de golf. N'hi ha tretze de tramitats, però l'arribada d'un nou executiu

pot fer que l'augment quede molt lluny de l'espectacular ritme de creixement valencià. El Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB) va denunciar que tretze projectes de camps de golf en tramitació amenacen seriósament les àrees rurals i els recursos hídrics de l'illa. Els camps de golf que ja es troben en un procés de tramitació avançat són a Son Real (Santa Margalida), Son Saletes (Sencelles), es Pujol (Santanyi), Son Bosc (Muro), Son Quint (Palma), sa Cabana (Palma), Son Claret (es Capdellà), Can Puig - Can Gatul·les (Pollença), Son Corb (Son Servera), Ca Guillo (Pollença), Puiderós (Llucmajor), Son Baco (Campos) i Costa dels Pins (Son Servera). (Vegeu pàg. 23.)

Les dades de la Federació Espanyola de Golf indiquen que actualment hi ha 42 camps de golf en funcionament a Catalunya. I n'hi ha 12 més en fase de tramitació. En aquest sentit, cal recordar que el govern de la Generalitat va decidir que no s'autoritzaria cap nou camp de golf mentre no s'aprovara el pla territorial general de Catalunya. Segons les dades del Departament de Medi Ambient, els camps de golf en funcionament a Catalunya fan servir per a reg 6,33 hectòmetres cúbics d'aigua l'any (equivalent a una ciutat de 200.000 habitants). Actualment, el 40,9% de l'aigua consumida per camps de golf procedeix d'estacions depuradores d'aigües residuals i, segons el Departament, a final d'any aquest percentatge haurà augmentat fins al 49,5%.

L'aigua del golf. Al País Valencià la nova llei de camps de golf fa obligatori l'ús d'aigua residual depurada per a regar aquests camps. Però els ecologistes i més col·lectius són molt escèptics respecte a la utilitat d'aquesta mesura, perquè consideren que la nova regulació legal és més un intent de millorar la imatge dels camps de golf que no pas un canvi real. Segons Ecologistes en Acció del País Valencià, no és possible d'aplicar a la pràctica aquesta normativa; la salinitat de l'aigua farà que s'acabe barrejant amb la procedent de fonts naturals. Tant a Catalunya com a les Illes Balears ja fa temps que es va aprovar una normativa semblant que determina l'obligació de regar els camps de golf amb aigües residuals que hagen estat depurades. Però, segons el GOB, "la realitat és que la majoria reguen amb aigua de pous o,

Camps de golf en funcionament

a tot estirar, la barregen amb aigua depurada". A més, el grup ecologista denuncia que "la quantitat de l'aigua depurada no és la mínima suficient per a poder regar, i fa necessari barrejar-la amb la procedent de fonts naturals". Segons el darrer informe publicat per Greenpeace corresponent a l'any 2006, 41 camps de golf dels 42 que hi ha a Catalunya han estat denunciats perquè no complien el regatge amb aigües depurades. Malgrat les declaracions de bones intencions en les lleis autonòmiques catalanes, balears i valencianes, les dades més reconegudes indiquen que un camp de golf que tinga entre 50 hectàrees i 100 consumeix anualment un milió de metres cúbics d'aigua, l'equivalent a una localitat de 12.000 habitants. A aquest consum d'aigua caldria afegir-hi el de la urbanització vinculada al camp de golf,

que en molts casos es superior al camp. Però, a banda del perjudici ecològic que origina el consum de l'aigua, un camp de golf té un impacte ambiental important per si mateix, perquè la implantació dels camps obliga a canviar espais rurals típics de la zona per un espai de gespa que no té res a veure amb el paisatge tradicional de la Mediterrània. Julio Barea, membre de Greenpeace, explica perquè: "L'implantem en un medi que no és el seu, creem un paisatge artificial exportat del nord d'Europa. Nosaltres no podem seguir l'estil escocès amb grans llacs o enormes extensions de gespa... A més, una instal·lació d'aquesta mena és un desert biològic amb molt poca biodiversitat, en el qual s'aboquen importants quantitats de pesticides i plaguicides."

Alexandre Carbó